

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Beneficiorvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani
Ivrvim Doct. Ac Comitiss, Ivrisqve Pontificii Ordinarii
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum
Patroni**

Rebuffi, Pierre

Coloniae, 1610

Regula cancell. de subrogandis colligantibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

ibi. Gemi. vnde non solet dari dilatio ista, qui non exhibet titulum, quia in sua potestate fuit experiri: vno. in l. inter stipulantes. §. si Sachum. ff. de verb. obli. hodie datur modica dilatio.

Procurator causa ad subrogationem citari potest.

54 Vigesimoquinto non requiritur quod dominus citeatur, si reliquerit procuratorem ad causam, talis beneficii: si petam subrogationem in illo beneficio: sed citabitur procurator causa, & coram eo subrogatio petitur. *R. i. in i. Regal. in §. priuileg.* Si tamen procurator peteret dilationem ad conuulendum dominum, ei vix penegaretur.

Subrogatio iudicis sui autoris iustificare videtur.

55 Vigesimo sexto subrogatus iustificatur tenetur titulum, & ius illius, in cuius locum subrogatur, quia suo autore plus iuris non potest habere, teste *Agid. Bellane. in dec. 12. subrogatus.* & *decis. 16. si petens*, vnde probare debet omnia expressam in bulla sui autoris, quia eodem iure vti debet cum autore. *reg. cum quis in ius. de reg. iur. lib. 6.*

56 Licet regulariter quis non debeat ostendere titulum sui praedecessoris: quando is fuit habitus & reputatus verus rector ecclesiae. *vt docent Panor. & alii in cap. illud. de presump. & Aufer. quest. 467.* tunc, quando lis fuit semper cum autore, & ita debet intelligi *Rota. decis. 109. agentis. in no. sub titul. de rerum permutacione. decis. 4.*

Vna possessio iustificata nec est opus ex diversis titulis aliam apprehendere.

57 Vigesimo septimo iure illius, qui mihi cessit pendente lite vti potero etiam sine subrogatione, si eram prius in instantia & lite ante cessionem, nec est opus noua possessione: secus si non eram in lite, quia tunc & noua possessione, & subrogatione opus erit. Nam si in possessione sim aliam non deo petere possessionem, licet ex pluribus causis possidere possim, *l. 3. §. ex pluribus. ff. de acquir. posses.* tamen vna possessio mihi sufficit, *vt ibi*, & de hoc iure vti mur.

Subrogatus post duos annos non potest prosequi lite deseram.

58 Vigesimo octauo subrogatus non prosequens litem in causa nouitatis, & super possessorio motam per duos annos, postea eam prosequi non poterit, etiam si per literas Regias releuaretur, quia perempta est instantia: *vt iudicauit Senatus Paris. anno 1528. die 14. Decembris: quia in*

hac materia non fit contestatio: nec perpetuatur actio vsque ad 30. vel 40. annos, sicut in petitorio: *h. nam. postea. §. si is qui temporalis. ff. de iure iur.*

59 Nempe vtendo per annum acquiritur possessio: ita quoque per annum interdum perditur, *l. 1. ff. de interd. & annus etiam si non quo lis cepta fuit, non computatur, quia fuerit ex- est integer, sed sequens: sic fuerit no. in l. pressum, propter andum. C. de iud. & l. fima. C. vt iuracer- an in us tum tempus, tamen iste exclusus si ius opti- possessoris mum habeat, petitorio agere non prohibe- vel petito- betur: *vt not. doct. in l. nulli. C. de iud.**

60 Vigesimo nono subrogatio facta a subroge- Papam ius defuncti valet, licet non fuerit expressum in bulla, an defunctus esset petitor, vel possessor, ex quo semper quaeritur de iure defuncti, vt sciamus de iure sui perititio. *cap. ex parte de arbit. Etiam valet- bit subrogatio, licet non dicas defunctum fuisse petiitorem: verum subrogatur non admittetur ad defuncti possessionem, ad quam non censetur subrogatus. Bonifac. in cler. a. in o. conclus. vt lue penden. cautius est tamen exprimere.*

61 Vltimo hic multo plura scriberem de subrogationibus actionum, videlicet an actio subrogata sapiat naturam eius, in cuius locum subrogatur, & alia quae ad ius ciuile pertinent: verum quia tantum ea prosequor, quae respiciunt ad materiam beneficiariam, ciuiles materias alibi scribam: ideo de hoc reuicam te ad *Bart. in l. u. §. dicit actio. ff. si quis testat. liber esse. in l. ius fuer. ad doct. in §. fuer. a. de actio. in iustit. & in li- certi conditio, in prin. ff. si certum per. & doct. in l. inter stipulantes. §. iacram. de verb. obli. l. si eum. §. quia in iur. iur. si quis cautio.*

REGVLA CANCELLARIAE, DE SUBROGANDIS colligantibus.

Item dominus noster litium succin- dere cupiens anfractus.

GLOSSA PRIMA.

Hae regula abunde per Gomei. nota- ta est per quaestiones q inter regulas Ina.

Inn. & est 27. & dicitur rationes ponuntur in initio: prima est vt litium anfractus succindantur, qui anfractus maximi, & tanti sunt, vt vix par aliquis quantumcumq; diues esse possit. Crede mihi, vt si possit componere, nunquā litiges, & puto quod Deus optimus maximus perimit litis, vt flagella durissima contra magnates, & vt torqueantur. Nam per pestem, cum fugiant, vix torqueri possunt, per bellum minus: per famem nequaquam, cum semper habeant frumenta, sed lites euitare vix possunt, que valde torquent, maximè quando agitur de capite. Et quamuis lites sint procuratoribus & aduocatis cibaria dulcissima, tamen ipsis partibus sunt valde amara. Et sacerdotes cum paribus solent dicere, extingue flammam litium: sed nostrum erit orare Christum, vt nobis pacem temporis, pacem pectoris, & pacem eternitatis concedat, Amen.

Et ne noni collitigantibus aduersarii dentur, providere voluit, statuit, & ordinavit, quod quoties deinceps aliquem super quouis ecclesiastico beneficio collitigantem.

GLOSSA SECUNDA.

Secunda est ratio huius regulæ, quæ elicitur ex c. *fin. vlt. pen. in 6.* vbi si vnus collitigans moriebatur, non poterat beneficium conferri, nec de eo per electionem, aut aliàs provideri: nisi lis finita fuisset, & de iure defuncti apparuisset, c. 1. & 2. *ibid.* vbi sunt hæc verba, *si hi, contra quos super dignitatibus personatib. vel aliis ecclesiasticis beneficiis, quæ possident litigatur, lite pendente cedant, vel forte cedant: ne propter novos aduersarios, qui malitiosè interdum petitoribus subrogantur, litigia in ecclesiarum dispendium prorogari contingat, statuimus, vt dignitates, personatus, vel beneficia huiusmodi &c. hic non requiratur finis litium, sed impetratio collitigantis valet, si intra mensem à die cessionis, vel obitus impetrauerit:*

ita quod collitigans præfertur alteri cuiusque impetranti, dummodo impetrauerit intra mensem: & sic omnes alie impetrationes factæ, etiam antea, non valent per prædictas rationes. Et legitur de impetratione facta à Papa: & sic habes hic vnum casum mirabilem in quo vltimus impetrans præfertur priori, contra cap. *si eo tempore, & cap. duobus, de rescript. in 6. c. cum cui. de preb. ibid. n. vide alios casus per gl. in c. quia sepe, de preb. lib. 6.*

In iure vel ad ius, si quod forsan eius aduersario in dicto beneficio competierit, subrogari concesserit.

GLOSSA TERTIA.

Et sic habet locum hæc regula, siue quis subrogetur ad ius, siue in iure, dummodo is, qui obiit, acceptauerit: nam si nominatus antequam beneficium acceptet moriatur, vel mandatarius: non poterit alius ad ius istius subrogari, quod extinguitur per istius obitum: sicut dicitur de canonicatu. in c. *dilecto de preb. c. quodam illo tit. in 6.*

Ego intelligerem hanc regulam, quod si collitigans intra mensem à die quo litigans cessit, vel decessit, petierit in ius defuncti, vel cedentis subrogari, quod omnibus præferatur, etiam si alii impetrantes fuerint in data priores, ne noui aduersarii collitigantibus dentur: & impetrationes aliorum nullius sint momenti, dummodo intra mensem collitigans impetrauerit, quod si postea, non. & idem vult dicere hic text. dum dicit, in iure vel ad ius ad rem non potest impetrari, cum extinguatur per mortem. c. *si de concess. preb. Bonif. an. cle. n. in 3. concl. vt lite pendente.* Non tamen est absurdum quem subrogari ad ius mortui, vt potest si mandatarius post beneficium vacans acceptatum moriatur: ad illud enim ius poterit subrogari, quia non est simplex ius ad rem, sed est iam radicatum in persona morientis: & hoc docet hic *Gomes. quest. 6.*

Lites flagella hominum durissima ideo non est litigandum.

Et

Et potest quis etiam lite pendente cedere. *c. per tuos. in fi. de simon. sic & appellatione pendente, tamen si postea pronuncietur bene iudicatum, reuocatur illa renunciatio tanquam attentatum. gl. in verb. interponi. rub. de caus. in Pragmatic. sanction. doctores in l. que. laronibus. §. ff. de testam.*

Dummodo prefatus colligans in dicto beneficio intrusus non fuerit.

GLOSSA QUARTA.

Dubius modis potest iste rex. intelligi. primo quod impetrans colligans intra prelatum mensem omnibus profertur, vt gratia aliorum nullius sit momenti: nisi colligans fuerit intrusus, vt pote quia videns quendam capularem senem cito moriturum, mouit eum, & posselsionem beneficii de facto, prout tamen cuiusdam friuolæ collationis accepit, vt post ipsius obitum, beneficium impetraret: certè sua impetratio sic fraudulosa nullius erit momenti: & gl. dicit in hac regul. saepe fraudem huic regulæ fieri, quia impetrans est intrusus.

2. Secundo potest intelligi, quod colligans preferatur alteri impetranti: dummodo is cuius beneficium impetrauit non fuerit intrusus, quia non poterit ius aliud habere, quam haberet is, in cuius locum subrogatus fuerat, sed intrusus nil iuris habebat. *cap. cum iam dudum. de preb. ergo nec iste subrogatus in locum suum: prior tamen magis conuenit.*

3. Limita nisi purgatum fuerit vitium, quia non dicitur amplius intrusus, licet à principio fuisset. *d. c. eum qui. de preb. libr. 6. Nam qualitas iuncta verbo debet intelligi secundum tempus verbi, in delictis. §. si. de tracta. ff. de noxal. actio.*

4. Intrusus autem dicitur, qui sine autoritate illius, ad quem collatio beneficii spectat, illud accipit propria autoritate. *ad aures. de excessib. prelatorum, & qui nullum habet titulum, cap. quia diuersimodum, de concess. preb. gl. in verb. inuocabat. c. lona. i. de e-*

Et c. nisi. de renunciatio. idem in offi. l. non aliter. C. de palat. sacra. laygit. li. 12. vel qui sine titulo ingerit se administrationi beneficii. Pap. in c. cum iam dudum. de preb. per c. auaritia. de elect. in 6.

5. Vel qui sine canonico titulo beneficium occupat, & non intrat per ostium nec habet canonicum ingressum. *capit. relatum. de iure patronat. Bal. in cap. nihil. co. 2. de electionib. Et qui sine titulo sedem inuadit intrusus est, & falsi crimine tenetur. l. eos. §. qui se pro. ff. de fals. Bald. in cap. pastoralis. col. 1. de except.*

6. Ex quo inferitur, quod qui per vim occupat beneficium, dicitur intrusus. *ca. eum impetrans qui. de preb. in 6. gl. in verb. violentus. de pacific. beneficium possess. in pragn. nec valebit collatio, etiam si intrusio postea impetraverit non facta mentione illius intrusionis. d. cap. iam dudum. Panor. & facere de alii in d. c. i. de concess. preb. quia non videtur bet. Papa remittere intrusionem quam nescit, l. mater. ff. de in offi. testam. text. aureus in Laurentate, Cod. vnde vi, quem notat Anchar. consil. 92. & Felin. in c. postulasti. colum. 13. de rescripte. & Barba. consil. col. 10. in 1. vol.*

7. Secundo etiam vocant intrusum, qui post electionem, & ante confirmationem administrat, quia ipso iure est priuatus sic administrando. *ca. auaritia. de electio. in 6. si esset alius actus à superiore procedens, intrusus. & hunc representans, Oldrad. consil. 146. factum est tale, in fin. vel nisi administraverit ob necessitatem ecclesie, vel utilitatem, Oldrad. consil. 9. positio.*

8. Nec valet consuetudo, vt quis ante confirmationem administret, vel ante provisionem, quia est contra bonos mores: nã hoc modo posset hæreticus, excommunicatus, & incapax præesse ecclesie. *Old. 191. nullo modo. col. 1. per textum in auct. vt nulli iudi. §. x. col. 9. & c. vii. de consuet. quæ videtur esse corruptela, ac sacris canonibus inimica. c. cum venerabilis, de consuetudin. Sic consiluit Petrus Anchara consil. 51. consuetudo, vbi tamen dicit administratorem ratione consuetudinis antiquæ non priuatum, nec vllam pati debere poenam, per glo. in d. c. cum venerabilis. quia non debet puniri, qui communi iudicio non peccat. ca. inter corpora.*

lia. §. sanābi, & quāuis. Et de translā. Episcopi, idem est priuatus, qui lite pendente administrat. c. 2. de in iur. restit.

Admini- 9 Idem si post praesentationem, & ante strans ante institutionem quis administrauerit: ut fir- institutio- ma Roch. de Cur. in tract. iurisparonā. in- nem est in- verb. honorificum. q. 30. Et his casibus ipso iure priuatus est, qui sic propeere admini- strauit.

10 Tertio qui beneficium post priuationem, & depositionis sententiam adhuc retinet, à qua non appellauit, secus si appellauerit. Innocentius in c. qualiter. 2. col. 3. n. 10. de accus. Malerci in tract. de electio. in fi. q. 17. Praepositus in ca. 19. dist. 19. [Diuersum est si retineat post sententiam super possessorio latam, quae non respicit titulum, & sic semper habet titulum nisi à iudice ecclesiastico priuatus sit. cap. cum non ab homine. & ibi. Doct. de iud.]

11 Quarto qui beneficium iniuste alteri ablatum, & omisso iuris ordine detinet, quamuis habuerit collationem. ca. tanta. de excess. prelat. Domini. & Praepositi in c. propter. in fi. 19. dist. 19.

Intrusus 12 Quinto qui à superiore excommunicato, vel suspensio collationem habuerit, qui colla- tionem à non habent potestate obtinuit. vel ab eo, qui non habet potestatem conferendi. cap. finali. de excess. prelat. & ideo is qui accipit per deuolutionem, aut aliam collationem ab eo, quem scit non posse conferre, est intrusus. Dom. in c. fi. in fi. 19. dist. 19. & septies videmus istos deuolutarios volantes ad infinitas lites, & malignitates, qui grauissimis poenis, ut temere litigantes multis plectendi essent: ut dixi inferius de deuolutio.

13 Sexto dicunt illum, qui commisit crimen dignam depositione, dici largè intrusum, vel qui habet vitium, ob quod priuatus esset beneficio, licet gl. in c. cum super. de cess. u. posses. dicant eos quasi intrusos. Io. de Selua in tract. de benef. q. u. nu. 9. in 3. parte. Fel. in c. ueniens. 2. not. de accus. extra.

14 Quod mihi parum probabile videtur, quia interim habet titulum, antequam priuatur. Ergo intrusus non dicitur, nisi com. n. si sit crimen, per quod fuisset ipso iure priuatus, veluti haeresim, vel simoni-

am: de quibus scribit Fel. in ca. 2. de reser. ex. n. 1. Calus autem quibus ipso iure quis priuatur, conscripsi in tractatu de pacific. posses. in 4. limitatione. in fine. & inferius in 3. parte. et per iure amittendi.

15 Septimo dicunt intrusum eum qui cum simplici signatura beneficii possessionem adipiscitur, allegatur Extrauagan. in iuncte. de election. in communib. quae loquitur in dignitatibus maioribus: sed hoc asserit Fel. in c. in ca. in nostras. cor. relatio. 2. de reser. script. Sed ultra eum facit. l. fin. C. de officio magistri officiorum. periculo sed sciatis bis qui sine sacra rescripto peruenit ad int. uian. ea priuatur.

16 Sic & qui sine literis Papae, sed habendo signaturam non videtur omnino capere sine literis Papae, quamobrem nec priuandus: imò ex consuetudine Franciae nullus priuatur ob adeptionem possessionis cum simplici signatura: sed instrumento solet dici in vim certae prouisionis Apostolicae.

17 Verum idem si diceretur, in vim signaturae: quia dum aliquis uolentiam non commiserit, licet propria autoritate ingrederetur beneficium non tamen ideo priuatur suo iure, teste Nicol. de Milis, in re. in ver. beneficium. q. 58. incip. Beneficii possessionem. Domini. & Franc. in c. eum qui de preb. in 6. imò in curia Romana non datur priuatio illius, qui cum sola supplicatione se intrusit. sunt uerba Ioan. Stephul. in tract. de literis. gratie. ut. de reser. in forma breuium. res. consueuit.

18 Et hoc statuit Alexand. 6. in ut. de signa. gra. multo minus debent iudices Franciae de possessorio beneficiorum cognoscere priuare eum possessione, qui eam adeptus est vi simplicis signaturae, dum alias canonicum habeat titulum, unde in patria obedientiae cautela est, ut non tenearis leuare bullam, sed impetres breue supplicatione inclusa, per quod mandetur executori, ut mittat te in possessionem, & tunc omnia cessabunt: de quo breui inferius circa finem scribam: sed interdum recufatur: ideo iudices sequentes constitutionem Alexand. 6. non debent timere.

Fructus be-
neficii reci-
piens cum
signatura
est priua-
tus.

19 Item si quis receperit indebitè fru-
ctus, videlicet, cum simplici signatura, est
intrusus, & priuatus iure quod habet. *ca. a-
uaritie, de elec. l. in 6. & hoc quo ad illud be-
neficiam, cuius fructus perceperit, non quo
ad alia, si compromissarius, de elec. in 6. quia
pœna non debet egredi mensuram delicti.
l. senatus, c. de pœnis.*

20 Si tamen modici tantum fructus es-
sent percipi, non sit priuatio, teste Gundi-
salds, in tractatu de legatis, car. 30. licet Can-
cellaria etiam in modicis seruet priuatio-
nem per dictam decisionem videlicet vt
vacet.

21 Sed si quis receperit fructus, quos
conuertisset in ecclesie utilitatem, quia il-
los non videtur percipisse, non erit iure
beneficii priuatus: nec quidem erit facien-
damentio illius perceptionis: vt docet Gun-
disal in d. tractat. quod est notandum.

22 Octauo intrusus dicitur, qui cum
simplici nominatione sine Papæ prouisio-
ne administrat, & ob id est iure, quod ha-
bet in episcopatu, prioratu, vel beneficio
priuatus. *d. c. auaritie, de elec. in 6. quia no-
minatio nullum ius tribuit. capit. quod sicut,
de elec. hoc expressè docet Ioan. Borius in tract.
de synod. episcopi. in 3. parte. num. 36.*

23 Et tenetur tanquam prædo restituere
illos fructus, quos ex re non sua recepit:
quia pro non dato habetur, quod ab illo
datur, qui non potest de iure donare. *cap.
quod autem, in si. de iur. par. siue per se rece-
perit, siue per interpositam personam, for-
tè per commissarios, vel alios in d. ca. auari-
tie. imò prouisio postea facta isti, non facta
expressione fructuum, quos recepit, nul-
lus est momenti: vt inferius dicam in mater.
dispen.*

24 Limita non procedere in eo, qui petit
subrogari in locum eius, qui beneficium
referuatum per regulas cancellariæ, obti-
nerat à Papa, nam is non erat intrusus,
quia iuste hanc referuationem ignorare
poterat: sed si referuatum fuisset de iure
commun. vt in c. 2. de præb. in 6. tunc is, qui ab
ordinario obtineret esset intrusus, & alius
non posset in eius locum subrogari: nam

iura communia omnes scire tenentur, nõ
iura singularia. *l. leges, C. de legib. gl. singula vs.
in l. quod te. vbi doct. ff. si ceri. per.*

25 Intrusus etiam non potest subrogari
in ius alterius habentis ius bonum in be-
neficio. *cap. cum iam dudum, vbi doct. de præ-
bend. Sed aduertendum est, quod si quis
dubitat se intrusum, debet possessionem
quã habet dimittere, antequam se in ius al-
terius petat subrogari, sicut olim quilibet
dimittebat possessionem in manibus iudi-
cum, vt nunc agunt resignantes beneficia
in manibus collatorum. c. admonet. & per to-
rum, de renunciationi. & sic dimittendo pos-
sessionem, purgatur intrusio: quod est no-
tandum.*

26 Quæro, an intrusus sit inhabilis dun-
taxat ad illud beneficium, in quod se intru-
sit, an ad omnia alia: respond. quò ad illum
tantum, in quo est intrusus. *c. si compromis-
sarius, de elec. lib. 6. imò si impetrauerit il-
lud non facta mentione intrusionis, non
valebit impetratio: vt firmat Felin. in c. postu-
lasti. in si. de rescrip. quem sequitur Ioan. de
Sclua in tract. de benef. in pari. quæst. in 5. qua-
litate & Materet. in tract. de elec. in fin. quia
non incurritur inhabilitatis pœna, nisi à
iure exprimat. capit. si. vbi gloss. de iurepa-
tro.*

27 Fallit quando esset iure ipso factus
inhabilis, vt in cap. quisquis, de elec. & in Ex-
trauag. execrabilis. de præbend. Ioan. 22. dicam
inferius in materia dispensationis. An verò ge-
sta per intrusum valeant vide Panor. & a-
lios in c. nihil, de elec. Gemi. & Præpos. in c. si.
19. dist. & per doct. in c. ad probandum. de re iud.
ac in l. Barbarus. ff. de offi. prætor.

*Nec super eo contra dictum aduersa-
rium, postquam illud per trienni-
um pacifice possederit, lis
tunc mota suc-
rit.*

Glossa Quinta.

Secundus casus, in quo denegatur sub-
rogatio, scilicet quando mota fuerit
li 2

Intrusus
non subro-
gatur in lo-
cum alie-
rius.

Cautela
pro intru-
so.

Intrusus
an ad om-
nia benefi-
cia sit in-
habilis.

Subrogatio
non fit con-
tra eum, qui
possedit pa-
cifice trien-
nio benefi-
cium.

lis illi, qui iam possederat beneficium pacifice per triennium: quia non debet quis molestari post triennium, *vt infra regul. 36.* ergo lis non est, vel esse nõ debet, & sic nec subrogatio: alioqui molestaret quis possessorem, etiam post decem annos, vt postea subrogationem impetraret mota lite: quibus hominum inaliis est obuiandum. *c. sedes. de rescripti.* Ergo lis iusta esse debet, id est iuste & recte mota: alias repelli debet iste subrogatus, nisi in subrogatione fuerit facta huius iniustæ litis mentio: quod vix faciet cauta vulpes beneficia impetrans.

Litem iniuste prosequens an possit subrogari.

Et per hoc ponderatur iste tex. vt non procedat quando lis esset nomine meo mota, per aliquem non habentem mandatum, etiam si esset ratificata per me ante obitum collitigantis, tamen ego non debeo præferri postea, tum quod non dicor aduersarius, nec collitigans: de quo loquitur iste tex. quia non moui litem, tum quod text. requirit veram litem non fictam. & ne detur ansa fraudandi super hoc *Gomes. qu. 3. in fin. idem.* quando lis esset mota in vim rescripti inualidi. *Gomes. q. 11.* Ego verò dicere in vtroque casu præfatam regulam habere locum: quia aduersarius siue collitigans dicitur, qui nihil aduersatur, & mecum litigat siue iure siue iniuria. *l. cum aduersarius. C. de pact. c. 1. vbi plene de Ripa de iudi.* Nam cum tanta sit hominum *quæritio*, vt cuncti ius optimum sese fouere dicunt: nec contrarium suaderi possit, quousque miserrimè succumbunt: ideo putarem hic debere solum excipi eos, qui scienter mala fide & sine iuris vllò prætextu litigant: hi enim non debent subrogari: alii verò sic, & aliis præferuntur *vt dicitur iste text.* Idem anno 1552. die 2. Decemb. fuit repulsus à subrogatione in magna classe quidam decani Pictauien. famulus in ecclesia S. Hilarii, qui impetrauerat beneficium per incapacitatem sui domini, eo quod non erat dispensatus, sed quia is poterat surripuisse bullas dispensationis, & res erat mali exempli: ideo non fuit receptus, sed ratione delicti huius fuit dictum vt fieret processus criminalis contra eum, licet post mortem decani veniret.]

Aliorum quorumlibet de premissis iure siue tunc vacet, vel cum vacauerit impetrationes vel concessiones, etiam motu proprio infra mensem ante concessiones huiusmodi factæ nullius sint roboris, vel momenti.

GLOSSA SEXTA.

Impetrationes aliorum ante mensē factæ nullius sunt roboris, quando collitigans impetrauit: secus ergo si non impetrauerit: & hic mensē computandum à die obitus vel à die quo sciri potuit, concludit *Gomes. q. 10. cui in hoc non consentio.* [Quia hic non agitur siue scierit, siue nõ, nam sufficit beneficium esse impetratum ante mensē à die obitus, postquam annullatur, & scientia requiritur in eo qui impetrat per obitum, *vt capit. 2. & c. quia de concess. præb.* sed non quantum ad regulam quæ annullat impetrationē ante mensē: ergo non requiritur scientia, cum lex operetur sicut scripsi in *u. de nomina. regia. in §. 1. gloss. à die vacationis in concordia:* & tempus non fuit hic statutum in odium, sed in fauorem collitigantis, & sic currit ignorantia. *c. oblat. de appel.*]

Et sic postquam sunt nullæ aliorum impetrationes, si iste collitigans subrogatus fuerit, vel eidem data subrogatio fuerit, non conualescunt, licet hic collitigans moriatur, vel non prosequatur, *per regul. quod in initio. ff. de regul. iur. & regul. non firmatur, illo titulo. in 6.* sed noua impetratione opus est: vt dicitur de eo cui facta fuit collatio ante mensē Papæ datum in beneficiis vacantibus in curia. *capitul. 2. de præb. libr. 6. & in capitul. auditis, in de præscrip.*

Et nihilominus felicitis recordationis Pauli 2. Innocen. 8. Adriani 6. & Pauli 3. Romanor. Pontifi. prædecessorum nostrorum vestigiis inherendo, cupiens eorum fraudibus obuiare, qui viuentium beneficia, illorum præferunt.

tim quibus aut propter senium aut propter infirmitatem imminet vita periculum impetrant, vt illis decedentibus tanquam colligantes in illorum iuribus facilius subrogentur, voluit vt deinceps nullus in iure, vel ad ius in beneficio defuncti, quod illo viuente in casibus premisis vel similibus impetrant, aliquo modo subrogetur: ac subrogatio, & gratia si neutri, si nulli, seu noua prouisionis, aut perinde valere taliter impetranti nullatenus suffragetur.

GLOSSA SEPTIMA.

Impetrans beneficium viuentis eo mortuo ad ius illius subrogari non potest.

Tertius hic casus ponitur, & est additio Paul. 2. Quod nullus subrogatur in ius illius defuncti, cuius beneficium in vita impetrauerit, maxime propter senium, aut infirmitatem, vt eo mortuo in ius illius subrogaretur, tunc vt fraudibus obuietur: & vt votum captandæ mortis auferatur, iuxta c. 2. de concess. preb. lib. 6. non proderit huic subrogatio, nec alia prouisio.

2. Sed quomodo hoc sciri potest, cum solus Deus sit cordium scrutator? Resp. si appareat de prima impetratione beneficij viuentis, senis, vel infirmi, & postea de ipsa subrogatione in ius illius mortui tunc probatum erit quod hic dicitur: quia exprima prouisione & 2. præsumendum est impetrantem habuisse illum animum: cum ex præteritis præsumamus ad præsens. l. si qui adulterii. C. de adulter.

3. Et sic ex hoc textu patet, quod si quis vult in alterius locum subrogari, oportet quod iuste: aut saltem coloratè cœperit litigare, alioqui si iniuste & incoloratè, non poterit subrogari, per istum tex. & ideo dixi oportere eum bona fide, vel iuris aliquo pretextu mouere processum.

4. Secundo requiritur, quod defectus potuerit inquietari, alias si posseditset triennium, non posset molestari, per regul. & decretum de pacif. possess. de quo pleni scripsi

in tract. meo de pacif. possess. in Concord. Fran. 5. Tertio, status litis & causæ exprimi debet, vt hic. & cap. inter. de re iud. dixi superius in signatura gratis.

6. Quarto coram quo lis pendeat, & introducta sit, an coram iudicibus laicis super possessorio, an coram ecclesiasticis super petitorio exprimendum est.

7. Quinto requiritur quod hæc in signatura expressa sint, alias non supplebuntur in bulla: nisi in signatura esset clausula, Statum causæ pro expresso habentes, vel vt exprimi possit, non obstante regul. cancel.

8. Sexto quia multi alienum fati munus optantes impetrant beneficia viuentiu, vt demum subrogari possint. Et quia ista materia est frequens, (quæ vtinam dormiret) ideo eam per regul. cum amplia. & limitat. tractabimus.

De reprobata beneficij viuentis impetratione.

Regula itaque est, quod non debet quis impetrare beneficium viuentis, nec in illius locum substitui, alioqui est ab ecclesiastica communione pellendus. c. 1. de concess. preb. Communione dicit ibi tex. ecclesiasticam, id est, Sacramentorum perceptionem, quia horum communionem in ecclesia habemus. c. sicut alterius. 7. quest. 1. & 10x. in cap. si episcopus. 10. distinct. & c. seq. dicit cunctorum episcoporum charitatis communione priuetur. facit c. fin. de clerico excommunic. ministr. alibi sacris altaribus est amouendus. ca. sicut. 1. q. 6. dixi in gloss. fati, in proem. Concord.

2. Sanctam communionem ergo sacrosanctum Christi corpus vocat text. in c. ad eius in fin. 5. distinct. ibi sanctæ quoque communionis mysterium in eisdem diebus percipere non debet prohiberi.

3. Item quando Papa communionem fidelium quem priuat tunc censetur ille excommunicatus. c. 2. de except. c. illud. §. licet de clerico excommunic. ministr. ibi, communioni fidelium se ingessit.

4. Secus quando priuatur communionem etiam totius ecclesiæ. cap. fin. 90. distinct.

Regula beneficij viuentis nemo impetrat. Communio ecclesiastica que dicitur.

Sancta & communio.

Communio fidelium.